

PATOLOGINIS POTRAUKIS AZARTINIAMS ŽAIDIMAMS

– **TAI** psichikos sutrikimas, kuriam būdingi pasikartojantys potraukio azartiniams lošimams epizodai, taip užvaldantys asmens gyvenimą, kad atsisakoma socialinių, darbinių, materialinių ir šeimyninių vertybių bei įsipareigojimų.

APIE POTRAUKĮ AZARTINIAMS LOŠIMAMS:

- Azartiniai lošimai klatingi tuo, jog pastebėti ribą, kur baigiasi laisvalaikio praleidimas ir kur prasideda priklausomybė, dažniausiai neįmanoma;
- Tikrasis pavojus glūdi ne pralaimėjime, bet išlošime;
- Liguistas potraukis lošti būdingas visoms socialinėms grupėms, dažniausiai 21-55 metų amžiaus vyrams;
- Potraukis lošti, anot psichologų, visada susijęs su pervargimu: psichologiniu, dvasiniu ir fiziniu;
- Azartiniai lošimai tampa problema tuomet, kai į lošimą žiūrima kaip į būdą gauti pinigų;
- Nesaikingo lošimo sukeltos problemos (socialinės, psichologinės) gali privesti žmogų prie savižudybės;
- Patologinis potraukis azartiniams lošimams gali pasireikšti kartu su nerimo sutrikimais: panika, agorafobija (fobija, pasireiškianti atvirų visuomeninių vietų baime).

VEIKSNIAI, LEMIANTYS DIDESNĘ RIZIKĄ TAPTI AZARTINIŲ LOŠĖJŲ:

- Asmenys, kurių šeimose buvo lošėjų (moksliniai tyrimai rodo, jog probleminių lošėjų vaikai turi 4,7 karto didesnę tikimybę turėti su lošimu susijusių problemų, palyginti su tais, kurių tėvai nėra probleminiai lošėjai);
- Lošimas paauglystėje, lošėjo vyriška lytis, žema socialinė ekonominė padėtis;
- Socialiniai trūkumai: socialinių kontaktų, atpildo ir pripažinimo stoka;

- Genetinis trūkumas, priešgimdyvinis arba ankstyvoje vaikystėje patirtas stresas, smegenų pažeidimas, gimdymo komplikacijos;
- Asmeninės savybės: impulsyvumas, rizikos ir pojūčių siekimas;
- Liguistumas ir kiti psichologiniai sutrikimai: alkoholio, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimas, emociniai sutrikimai, pvz., nerimas, depresija, asmenybės sutrikimai ir polinkis į neteisėtus veikas.

KAIP ATSKIRTI PATOLOGINĮ LOŠĖJĄ NUO RETKARČIAIS LOŠIME IŠBANDANČIO SAVO LAIMĘ ŽMOGAUS?

- Įsitraukimas į lošimą. Šie žmonės praleidžia daugybę valandų, galvodami apie lošimą arba apie tai, kur gauti pinigų savo priklausomybei patenkinti. Mintys apie tai jų iš esmės niekada neapleidžia;
- pataloginiai lošėjai net jei pralošia daug pinigų, vėl karštligiškai lošia, įsitikinę, kad šįkart tikrai pasiseks (savikontrolės sumažėjimas);
- pataloginiai lošėjai, kalbėdami apie save, dažniausiai gerokai sumažina savo potraukį lošti;
- pataloginis lošėjas spontaniškai užsineri eiti žaisti, nekontroliuoja žaidimo, nes įsitraukia visa savo esybe, nesuvokia laiko, pinigai tampa nebesvarbūs;
- būdingi nuolatinis stresas, pastovi nuotaikų kaita: laimėjimas – pralaimėjimas. Išryškėja dirglumas, pyktis, kritiškumas, cinizmas;
- pataloginiai lošėjai dažnai įbrenda į alkoholio ir narkotikų liūną, nes išlošimas skatina atšvęsti, o pralaimėjimas – apsisvaiginti, kad užsimirštų nesėkmė;
- pataloginiai lošėjai ignoruoja savo socialines ir darbo problemas bei atsakomybę šeimai, įsiskolina bei gali pradėti neteisėtai elgtis, kad gautų pinigų tęsti savo įprotį.

ATMINKITE!

Nėra žmonių, turinčių imunitetą priklausomybėms

GYDYMAS

- Kad gydymas būtų sėkmingas, pats žmogus turi pripažinti savo problemą ir norėti gydytis;
- Asmenims, turintiems pataloginio potraukio azartiniams lošimams sutrikimą, psichikos sveikatos priežiūros paslaugas teikia psichikos sveikatos centrai, esantys kiekvienoje savivaldybėje, bei priklausomybės ligų centrai (minėtų institucijų kontaktinius duomenis rasite www.vpsc.lt);
- Lietuvoje veikia Anoniminių lošėjų draugija, įkurta tam, kad jos dalyviai padėtų vienas kitam spręsti problemas, kylančias dėl priklausomybės nuo lošimo;
- Priklausomiems nuo azartinių lošimų žmonėms Anoniminių lošėjų grupės pagalbą suteikia nemokamai;
- Šių grupių nariai taiko 12 žingsnių ir vienybės programas;
- Daugiau informacijos apie Anoniminius lošėjus rasite tinklapyje www.anoniminiailosejai.tinkle.lt.

PATARIMAI:

- Stenkitės vengti vietų ir žmonių, kurie Jums sukelia norą lošti;
- Nesinešiokite didelių pinigų sumų, kurias galite pralošti;
- Rašykite visus savo asmeninius argumentus „už“ ir „prieš“ lošimą;
- Susiraskite kitą laisvalaikio leidimo būdą, pvz., pradėkite sportuoti;
- Pildykite lentelę, kurioje fiksuokite Jūsų su lošimu susijusį elgesį per paskutinius pusę metų. Rašykite, kada ir koku būdu Jūs lošėte, kiek pinigų tam išleidote, kiek laimėjote, kiek pralaimėjote;
- Kreipkitės pagalbos į specialistus, į Anoniminių lošėjų grupes;
- Aptarkite savo problemas su šeima ar artimaisiais;
- Pagalvokite, kas pasikeistų Jūsų gyvenime (finansinė padėtis, santykiai su šeima, draugais, darbas, laisvalaikis), jei nutartumėte pakeisti savo lošimo įpročius, ir kas atsitiks, jei savo įpročių nekeisite.

ANONIMINIŲ LOŠĖJŲ GRUPĖS LIETUVOJE

ANONIMINIŲ LOŠĖJŲ GRUPĖ „AL VILNIUS“

Šv. Ignoto 6, Vilnius
Prie Šv. Ignoto bažnyčios
Mob. tel. 8 628 39 678
El.p. g.a.vilnius@gmail.com

ANONIMINIŲ LOŠĖJŲ GRUPĖ „VIENYBĖ“

Pal. J. Matulaičio a. 3, Vilnius
Parapijos namai
Mob. tel. 8 606 48 412
El.p. g.a.vienybe@gmail.com

ANONIMINIŲ LOŠĖJŲ GRUPĖ „LAISVĖ“

Aleksoto g. 3, Kaunas
Prie Vytauto bažnyčios
Mob. tel. 8 618 03 026
El.p. g.a.kaunas@gmail.com

ANONIMINIŲ LOŠĖJŲ GRUPĖ „AL KLAIPĖDA“

Rumpiškės g. 6, Klaipėda
Marijos Taikos Karalienės bažnyčios patalpose
Mob. tel. 8 671 78 781
El.p. g.a.klaipeda@gmail.com

ANONIMINIŲ LOŠĖJŲ GRUPĖ „AL ŠIAULIAI“

Vilniaus g. 247b, Šiauliai
Mob. tel. 8 648 76 990
El.p. g.a.siauliai@gmail.com

ANONIMINIŲ LOŠĖJŲ GRUPĖ „AL PANEVĖŽYS“

Marijonų g. 24, Panevėžys
Mob. tel. 8 682 83 162
El.p. g.a.panevezys@gmail.com

KAIP SUŽINOTI, AR ESATE PATOLOGINIS LOŠĖJAS?

(Esant daugiau nei 5 kriterijams galima diagnozuoti patulinio lošimo diagnozę)

1. Dažni azartiniai lošimai arba ieškojimas jiems pinigų;
2. Dažnai lošiama iš didesnių sumų arba gerokai ilgiau, negu buvo planuota;
3. Poreikis didinti pinigų sumas arba dažniau lošti siekiant trokštamo pasitenkinimo;
4. Nerimas ir irzlumas, kai nėra galimybės lošti;
5. Pasikartojantis pralošimas ir grįžimas kitą dieną atsilošti;
6. Kartotinės pastangos sumažinti ar sustabdyti azartiškumą;
7. Pasikartojantis azartas, turint vilčių padengti įsiskolinimus;
8. Kai kurių svarbių renginių atsisakymas dėl azartinių lošimų;
9. Azarto išlikimas ir jo didėjimas nepaisant to, kad neišgali susimokėti praloštų sumų, nepaisant visuomeninių, tarnybinių, asmeninių ar juridinių problemų, kurias lošėjas gerai suvokia.

Naudota literatūra:

Bulotaitė, L. Priklausomybių anatomija. Vilnius: Tyto Alba, 2009.
TLK-10 psichikos ir elgesio sutrikimai: klinika ir diagnostika. Vilnius: Medicinos leidykla, 1995.
Kuzminienė, V. Priklausomybės: patulinis lošimas. 2005 [interaktyvus], [žiūrėta 2010m. spalio 20d.]. Prieiga per internetą: http://www.psichoterapija.ot.lt/fpdb/2005/straipsniai/patulinis_loshimas.htm

Dėkojame Ananda Spadt ir Omaha World-Herald už leidimą publikuoti iliustraciją

Parengė:

Valstybinio psichikos sveikatos centro,
Priklausomybės ligų skyriaus
vyr. specialistė Daiva Daunienė,
Parko g. 15, Vilnius,
www.vpsc.lt
Tel. 8 5 267 1811

PATOLOGINIS POTRAUKIS AZARTINIAMS LOŠIMAMS

